

[Vanggaard.]

vil det utvivlsomt give en stærkt forøget Yngleplads for Fiskefaunaen.

Der er ikke noget i Vejen for, at man kan lave Sejlads vestud af Fjorden, blot ikke ved Thyborøn; det maa i saa Fald være sydligere eller nordligere, thi Thyborøn ligger i en Bugt, og hvis man ikke vil holde aabent Løb, men vil have lukket Løb og en Kammersluse, kan der ikke laves Gennemsejling der, for saa vil Værket sande til; naar Thyborøn lukkes, vil nemlig denne Bugt, som er dannet af Havet, utvivlsomt i Tidens Løb fyldes med Sand og Høfderne dækkes af Sand. Man havde rige Erfaringer i Udvalget om Hvide Sande-Sagen. Jeg husker fra Udvalgsbehandlingen, hvor jeg for Resten var Formand og Ordfører, de Erfaringer, der dengang blev gjort af Vandbygningsvæsenet. Først skar man igennem uden Sikring, men Havet brød ned til begge Sider. Man lavede derefter Blokkastninger til begge Sider, men Havet væltede dem omkring. De Blokkastninger, der ikke har Forbindelse med den faste Bund, er ikke stabile, hvad jeg senere skal komme tilbage til. Saa endte man med en Lukning og med en Kammersluse, og det Resultat viste sig at være godt. Der er for Resten blevet et stort Fiskeri ved Hvide Sande; nu er man nemlig Herre over Strømmen, saa denne Strøm ikke staar som en Bjergflod; den river ikke Værkerne ned, nu kan man lede den og tumle den. Men der er en anden Ting. Laver man en saadan Sluse paa den sydlige Limfjordstange, Syd for Bugten altsaa, hvad jeg mener teknisk set er muligt, vil den ikke kunne tage store Fartøjer; den kan i det væsentlige klare Fiskeriet, i alt Fald Fiskeriet med mindre Fartøjer; men en Sejlads med store Fartøjer paa de nødvendige Dybder kan man ikke holde uden en Forhavn. Jeg maa for Resten nævne, at for Fjordfiskeriet vil en saadan Sluse, en Kammersluse, faa samme Virkning, som hvis der lukkes, idet Vandet praktisk talt bliver overvejende fersk i det vestlige Fjordparti; selv om man til Tider leder noget Saltvand ind, vil Anlægget af en Kammersluse utvivlsomt bevirke en omtrent tilsvarende Forandring af Fjordens Fiskefauna som ved absolut Lukning. Ved en Kanal til Hanstholm med Havnen som Forhavn kan der naturligvis blive Mulighed for Sejlads af de største Skibe, men det Anlæg er projekteret til et meget stort Beløb. Ingeniør Fibiger, der beskæftigede sig med denne Tanke, sagde: Det er et Kulspørgsmaal. Det er væsentlig Gravemaski-

ner, der skal til, og vil man udføre Projektet i en Tid, hvor Kullene er saa dyre som nu, er det givet, at en saadan Kanal vil blive meget dyr.

Jeg har tit lyttet til min afdøde Ven Ingeniør Fibiger. Hans Sagkundskab, hvad Vestkysten angaar, var enestaaende; han var med til at bygge Esbjerg Havn; han byggede Høfderne ved søndre Limfjordstange, de to Havne ved Hirtshals og Hanstholm, han havde studeret Havnebygning over hele Verden og har skrevet en interessant og yderst sagkyndig Betænkning. Han havde det Valgsprog: man kan ikke trodse Vesterhavet, nej, det, det kommer an paa, er at opdage, hvad Havet allernaadigst vil tillade. Og det havde han opdaget ved de Havne, han anlagde. Han mente, man kunde kun bygge, hvor der er fast Bund, ved Hanstholm, hvor der er Kalk, ved Hirtshals, hvor der er Istidsler. Folk, som kommer til Hirtshals, forbavses over, at der staar en Mole, denne Dækmole, som gaar langt ud i Vesterhavet og kun er 7 m bred, men den staar glimrende, fordi den staar paa den faste Bund. Men ved Thyborøn ser man, at Molerne vælter, at den yderste Ende af Dækmolen for længst er gaaet ned, fordi Molerne ikke staar paa den faste Bund. Fibiger var for øvrigt Medlem af Thyborøn-kommissionen, indtil han døde, og jeg tror, det er hans Synspunkter, der har sejret, alt som Aarene er gaaet og efter de Erfaringer, man har gjort. Man kan ikke med Gennemstrømning holde Molerne paa Sandbund uden at have en kolossal Fundering. Det var ogsaa det, det ærede Medlem Hr. Christiani var inde paa. Det er vel muligt at bygge Moler ved Thyborøn. Det drejer sig kun om et Bekostningsspørgsmaal. Det er muligt, hvis man vil gaa ned paa en 20 m — nu er der vist ikke Lerbund, selv om man gaar 20 m ned —, at man alligevel kan faa en Mole til at staa, selv om der ikke er Ler- eller Kalkbund. Men jeg tror, at Bekostningen ved et saadant Moleanlæg, der skal være stabilt, paa denne Plads vil være saa enorm, at man vil vige tilbage derfor. Men dette er — det sagde det ærede Medlem Hr. Christiani ogsaa — Ting, vi kan undersøge og vil undersøge i Udvalget, og det vil naturligvis blive undersøgt, hvilken Bekostning der vil være forbundet med et saadant Anlæg og med en fri Gennemstrømning. Men man vil ikke, selv om man indsnævrer Gennemstrømningen, kunne slippe helt for de Ulemper, man har, idet denne Gennemstrømning ofte staar som en Bjergflod og vil øve sine Virkninger langs Limfjordens Kyster.